5 Bani în România.-10 bani în străinătate

ICGX

Anul XXXI.-No. 196.-Vineri 19 Iulie 1913

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 35
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Anunciuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacţia şi Administraţia: 11, str. Brezoianu — Bucureşti —

BELIGERANŢII AU ADMIS

SUSPENDAREA OSTILITAŢILOR

Prisonierii bulgari din T.-Măgurele primindu-şi mâncarea

Prima zi a Conferinţei pentru pace se anunţă cu un succes pentru ţara noastră.

Într'adevăr, graţie intervenţiunilor făcute pe lângă delegaţii statelor beligerante, s'a admis o suspendare de ostilităţi pe timp de cinci zile.

Acest fapt a fost comunicat în şedinţa oficială a conferinţei care s'a ţinut eri la ministerul de externe.

Nu este vorba de un armistiţiu, ci de o suspendare de ostilităţi care va face ca şi tratativele pentru pace să se urmeze astfel într'o atmosferă mai liniştită şi neinfluenţată de ştirile ce ar veni de pe câmpul de luptă.

Mai putem adăoga că d. Venizelos s'a arătat cât se poate de conciliant pentru suspendarea ostilităţilor şi a apreciat bunele intenţiuni ale României. Aceeaşi bună-voinţă a avut-o şi delegaţiunea sârbească.

Apelul făcut de Bulgaria ca România să intervie pentru o suspendare de ostilităţi a fost satisfăcut. Rămâne acum ca şi Bulgaria să se arate conciliantă şi ca astfel lucrările conferinţei să poată merge cât mai repede spre rezultatul dorit de toţi.

* * *

Din informaţiunile ce avem, rezultă că delegaţii bulgari vor rezista la cererea Cavalei. Printre alte argumente vor invoca şi acela că grecii au destule porturi, că vor căpăta acum şi Salonicul. Un alt argument, pe care delegaţii bulgari se pare că vor să-l aducă în conferinţă, este că e şi în interesul României ca Bulgaria să aibă un acces destul de larg la marea Egee.

Delegaţiunea bulgară, ni se afirmă, că are intenţiunea de a susţine acest argument cu planul ce l'ar fi făcut de a mări reţeaua de căi ferate care să lege centrele bulgăreşti cu marea Egee şi cu diferite porturi la Dunăre. Acest plan îl vor prezinta ca avantagios României care astfel, în virtutea bunelor relaţiuni cari s'ar lega pe viitor între România şi Bulgaria, ar putea avea acces la marea Egee.

După o versiune, se pare că în cazul când Bulgarii s'ar arăta prea recalcitranţi în ce priveşte Cavala, să se încerce ca Grecii să renunţe la Seres şi să primească Cavala, aceasta fiind şi un simbol pentru Grecia.

In conferinţa de eri după amiazi delegaţii au prezentat împuternicirile şi au avut un prim schimb de vederi.

Asupra mandatului delegaţiunei bulgare, ni s'a afirmat că el e cu depline puteri.

Aceasta însă, ni s'a adăogat, nu exclude, ca în cursul tratativelor să se poată ivi chestiuni cu totul neprevăzute cari ar necesita oare-cari instrucţiuni, cari în nici un caz nu vor întârzia mersul lucrărilor. I. F.

Bucureşti, 17 Julie 1913

Momente istorice

Statele ai căror reprezintanţi sunt adunaţi în conferinţă de pace la Bucureşti, au acuma un prilej mare, un prilej istoric, de a afirma o orientare nouă, şi de o epocală însemnătate, a politicei lor.

Această afirmare — dacă reprezintanţii tuturor acestor state vor fi deopotrivă convinşi şi pătrunşi de importanţa ei pentru viitorul ţărilor lor, — va purcede din faptul stabilirii unei astfel de înţelegeri între dânşii, încât nimenea, nici o putere europeană şi nici o constelaţiune de puteri, să nu mai poată avea nimica de zis, să nu mai poată găsi nici motivul, nici modalitatea unei intervenirî, fie rectificative, fie pur şi simplu aprobative.

Cu alte cuvinte, statele reprezintate în conferinţă aŭ acuma preţioasa ocaziune de a săvârşi un prim act de neatârnare faţă de vechea tutelă europeană, — şi într'un astfel de act se va cuprinde germenele stabilirii aci în orientul de miază zi al Europei, a unei altfel de stări de lucrurî de cât a fost aceea cu care de atâta îndelungată vreme ne-a obişnuit tratamentul acela de minorî, de epitropisiţi, ce nimenea dintre noi nu va putea tăgădui că ni s'a impus, în forme mai mult sau mai puţin învăluite, până astăzi.

S'a svonit că, din partea Bulgariei ar exista intenţiunea ca încheierile de pace la cari se va ajunge să ceară să fie supuse ratificărei puterilor europene... Iată dece, chiar şi din partea Bulgariei ar fi o mare greşeală, căci orî câte speranţe ea şi-ar pune în intervenirea vre-uneî sau alteî mari puterî în favoarea eî, n'ar putea să tragă în cumpănă cât faptul de a fi vrut şi de a fi putut odată să renunţe la astfel de intervenirî.

E drept că va trebui o condiţie neapărată pentru a se asigura pe deplin şi fără discuţie neamestecul puterilor, — şi aceasta condiţie este moderaţiunea şi rezonabilul în pretenţiile tuturor negociatorilor păcî. Aci şi acuma este momentul uneî reculeerî, spre a se da din partea tuturora dovezile, atâta timp aşteptate, de maturitate de vederî asupra prezentului şi de prevederî mature asupra viitorului.

Ajunse la o deplină majoritate şi neatârnare politică şi economică, statele din sud-estul Europei ar intra ca părtaşe egal de respectate şi ascultate în acel „concert european" în care prea adesea până azî aŭ răsunat atâtea note false, saŭ care nu odată, când s'ar fi cerut poate mai mult să-şi facă glasul auzit, a amuţit.

Intrând ca un factor nou, cu cuvânt liber şi cu greutate în sfatul cel mare al hotărârilor soarteî ţărilor şi popoarelor europene, un bloc Dunăreano-balcanic ar face să se schimbe multe în mai drept şi mai bine, pentru toate.

Iar în calea spre a ajunge aci, o spunem iarăşi, primul pas nu va putea să fie decât încheierea păcei despre care se tratează acuma, fără nici o intervenire, influenţare saŭ *revizuire* din afară.

FILME

REPORTERII

Cititorii poate nici nu-şi daŭ seamă cu câtă greutate se culeg ştirile ce le găsesc domniile lor prin ziare. Un reporter care şi-ar scrie memoriile şi ar arăta munca ce a depus, energia ce a risipit, vicleşugurile la cari a recurs spre a-şi face datoria, ar uimi pe toată lumea.

Mai ales acum, în zilele acestea de înfrigurare, munca reporterilor e şi mai grea. Lucrurile cele mai pasionante se ţin în cel mai strict secret. Totuşi, ei trebuie să le afle la timp şi să le dea publicului care le aşteaptă nesaţios.

Azi încep şedinţele conferinţei pentru pace. In jurul meseî verzi se vor desbate chestiuni de cea mai înaltă importanţă cari vor decide de soarta popoarelor din Balcani. Şedinţele se vor ţine cu uşile închise, pentru ca nimic să nu transpire. Şi, cu toate acestea, reporterul trebuie să le afle. Cum? Treaba lui.

E adevărat însă că orî câte măsurî s'ar lua, ele nu pot împiedeca pe reporter de a afla. Nu există ziduri destul de groase prin cari să nu pătrundă auzul unuî dibaciu reporter.

Se ştie că baronul de Blowitz, faimosul corespondent al lui *Times* la Berlin, comunica zilnic ziarului său întreaga dare de seamă a şedinţelor conferinţei din 1878.

Bismark era furios, totuşi nu putea să afle cu nicî un chip sursa informaţiilor mareluî ziarist. Cancelarul de fer n'a cruţat nimic ca să smulgă secretul, însă fără nicî un succes.

In privinţa aceasta s'a publicat la moartea lui Blowitz o hazlie anecdotă. Cancelarul, după ce a uzat de toate mijloacele spre a afla secretul ziaristului, însărcinat pe prefectul poliţieî să recurgă la concursul uneia dintre femeile cele mai frumoase din Berlin.

Blowitz adora sexul slab şi cancelarul dorea să se folosească de această slăbiciune a ziaristului. Blowitz pricepu numaî de cât trucul, dar se prefăcu că alunecă în cursa întinsă.

După o noapte de petrecere frumoasa berlinceă întrebă pe Blowitz, între două sărutări, dacă într'adevăr o iubeşte.

— De sigur, te ador.

— Atunci, am să te întreb ceva.

— Intreabă-mă.

— Imî răspunzi?

— N'am nicî un secret pentru tine.

— Cât te iubesc! Spune-mi atunci cine îţi dă ştirile de la conferinţă?

— Vezî, asta nu se poate.

— Atunci nu mă iubeşti!

Şi frumoasa începu să plângă. Blowitz, înduioşat de lacrimele eî, îî răspunse:

— Vreî să ştiî cu orî ce preţ?

— Da.

— Imî juri că veî păstra secretul?

— Pe ce am mai scump.

Atunci Blowitz se apropie de urechia eî şi-î şopti misterios.

— Bismark!

A doua zi prefectul comunică cancelaruluî rezultatul obţinut. Bismark rămase tablou.

Mestugean

Plecarea familiei imperiale a Rusiei

Petersburg, 17. — Ţarul va pleca la 10 August cu familia la Livadia, unde va sta întreaga toamnă până aproape de Crăciun. Ţarina şi marele-duce moştenitor vor face băi de nămol.

Războiul din Balcani

Serviciul telegrafic al ziarului „Universul"

Armata sârbă asediază Vidinul

Belgrad, 17.-„Biroul presei" spune: Trupele noastre, cari aŭ sosit în faţa Vidinului, aŭ strâns linia de împresurare, aŭ luat satul Tapargic, situat la 3 km. de oraş. Din lagărul nostru se vede fîlfîind drapelul alb d'asupra Vidinului. Duşmanul s'a hotărât însă în cele din urmă să apere oraşul până la capăt.

Bulgarii aŭ atacat astăzi ca şi acum trei zile poziţiunile noastre de la Vlasina şi Strechar, dar toate atacurile au fost respinse.

O revoluţiune a femeilor bulgare

Sofia, 17. — Agenţia bulgară spune: Femeile bulgare, întrunite în meeting, aŭ votat o rezoluţiune aprobând războiul actual, care s'a impus spre a termina opera de liberare.

Bulgarii din Macedonia trimit un salut călduros neînvinşilor soldaţi bulgari cari aŭ mirat lumea cu vitejia lor şi fac apel la puterî să oprească şi să suprime invazia turcă în teritoriile abia liberate şi cari astăzi stau fără protecţiune, slujind de teatru pentru acte sălbatece de răzbunare. Eî declară că doresc cu ardoare pacificarea completă a Balcanilor.

Musulmanii indieni felicită Poarta

Constantinopol, 17. — *Poarta a primit telegrame din partea musulmanilor din India şi alte colonii, felicitând-o pentru reluarea Adrianopolului.*

Ziarele spun că bulgarii aŭ ars Hebicevo, luând 12 musulmani şi un hoge captivi.

Bulgarii bat pe greci

Sofia, 17. — Generalul Ivanoff a primit întăriri însemnate contra grecilor. Se vesteşte că se dă o mare bătălie. Grecii fug în spre Nevrokop, arzând în calea lor satele şi omorând populaţia.

Chestia Cavalei

Berlin, 17.—„Berliner Tagblat" află că în chestia Cavaleî există neînţelegerî şi între Austria şi Germania. Se afirmă că Germania sprijineşte cu energie pe Grecia, pe când Austria insistă ca oraşul Cavala să rămână Bulgarieî.

Deosebirî de vederi între Franţa şi Rusia

Berlin, 17. — „Berliner Lokalanzeiger" află din Paris că între Petersburg şi Paris există neînţelegerî asupra viitorului oraşului Cavala.

Rusia a cerut la Atena ca portul Cavala să se dea Bulgarilor.

Ministrul Franţeî a declarat că Franţa aprobă ca Grecieî să-î rămâe Cavala.

CALATORIA IMPARATULUI WILHELM

Berlin, 17.— Presszentrale *anunţă că împăratul Wilhelm va face la finele uneî August o călătorie pe insula Corfu.—*

Din Conferinţa ambasadorilor

Roma, 17 Iulie, ora 1 jum. dim.— *Agenţia* Stefani *află din Londra că conferinţa ambasadorilor, în şedinţa de ieri, a regulat cu desăvârşire: 1) sprijinul financiar de dat Muntenegruluî;*

2) Protocolul oficial stabilind accesul Serbieî la marea Adriatică;

3) Organizarea internă a Albanieî şi chestia graniţeî meridionale;

Conferinţa n'a discutat situaţia balcanică, acţiunea diplomatică fiind în curs.

— Votarea statutului Albanieî —

Londra, 17. — Agenţia REUTER dă următoarea ştire: Conferinţa ambasadorilor a ţinut 3 ore. Viitoarea şedinţă Vineri. Conferinţa a tranşat definitiv chestia statutului Albanieî. Albania va fi guvernată de un principe care va fi desemnat după 6 luni. Până atunci se va organiza administraţia Albanieî. In acest scop Puterile vor trimite o comisiune de control compusă dintr'un reprezentant albanez şi un reprezentant al fie-cărei puteri. Comisiunea se va aduna cât maî neîntârziat în Albania. După ce va lua cunoştinţă de alcătuirea municipală şi cele-l'alte forme administrative existente, comisia va face Puterilor recomandaţiunile cu privire la organizarea viitoare a Albanieî. Jandarmeria va fi comandată de ofiţerî suedezî. Puterile vor cere Suedieî să delege un ofiţer superior care va întovărăşi comisiunea în Albania ca să decidă câţi ofiţerî vor fi necesarî. Conferinţa se va ocupa Vinerî cu chestia graniţeî sudice a Albanieî.

Chestia înaintăriî turcilor n'a fost oficial discutată, ci numaî în particular de ambasadori. Nicî o hotărâre n'a fost luată în această privinţă.

VIZITA moştenitorului turc la Adrianopol

Constantinopol, 17. — **Principele moştenitor şi principele Ziseddin aŭ sosit la Adrianopol. Aci aŭ fost primiţi de valiu, de autorităţile civile şi militare, de şefiî religioşi şi notabili. Trupele aŭ dat onorurile. Populaţiunea a făcut principiilor o primire entuziastă. Principele moştenitor a rostit un discurs zicând:**

ERA PREA DURERos SA VEDEM ADRIANOPOLUL, A DOUA CAPITALA A TURCIEI, CARE A FOST CUCERITA DE STRAMOŞII MEI, SA CADA IN MAINILE DUŞMANULUI. SLAVA DOMNULUI CA ORAŞUL A FOST RECUCERIT PRIN CURAGIUL ARMATEI NOASTRE.

După amiazi s'a ţinut un meeting sub preşedinţia muftiului, pentru ca populaţiunea să-şi exprime dorinţa ca Adrianopolul să rămână Turcieî. Principele moştenitor a telegrafiat sultanului:

ESTE CU NEPUTINŢA A SE EXPRIMA BUCURIA MANIFESTATA DE OTOMANII DIN ADRIANOPOL PENTRU RELIBERAREA ORAŞULUI SFANT.

TELEGRAMA regelui Greciei către d. Venizelos

Regele Greciei protestează contra svonului că trupele sale măcelăresc pe aromâni

D. Venizelos, primul-ministru Greciei şi şeful delegaţiunii greceşti pentru pace, a primit eri dimineaţă o lungă telegramă a regelui Constantin al Greciei.

Prin această telegramă Suveranul Greciei desminte categoric svonul că armata grecească ar fi masacrat pe aromânii din teritoriile ocupate de această armată.

Iată textul acesteî telegrame datată din cartierul general al armatei greceşti:

LIVUNO

D-lui VENIZELOS
primul ministru al Greciei

Bucureşti

Cuţovlachii din Meglena au fost trataţi cu multă bunăvoinţă de autorităţile noastre şi de populaţiunea greacă, populaţiune care se găseşte în foarte bune legături cu ei.

Cavaleria noastră n'a fost niciodată în împrejurimile Seress-ului.

Nici un sat, de orice naţionalitate, n'a fost incendiat de trupele noastre, în afară de câteva, prea puţin numeroase, aprinse de obuze în timpul bătăliilor.

Populaţiunile, de orice naţionalitate ar fi, sunt tratate în modul cel mai binevoitor posibil de către trupele noastre.

Bulgarii continuă a incendia şi a măcelări totul în trecerea lor şi caută să ne acuze pe noi de aceste grozăvii, spre a înşela opinia publică.

Chiar eri aŭ incendiat Djumaia — pe care noi încă n'am ocupat-o, — retrăgându-se după ce aŭ incendiat-o.

Invoc mărturiile tuturor reprezentanţilor presei străine cari se află cu armata mea şi cari ar putea certifica minciunile venite din Sofia.

CONSTANTIN, rege al Greciei

Vizita corespondenţilor de ziare în cadrilater

(De la trimisul nostru special)

Cernavoda, 17 Iulie

Plecaţi eri din gara de Nord, corespondenţii de război aî ziarelor şi ataşaţii militari străini am ajuns la Oltenita la ora 11 dimineaţă. De aici am trecut la Turtucaia, unde populaţia, în majoritate românească, ne-a făcut o frumoasă primire.

Am vizitat oraşul, şcoala românească şi moscheia.

Ataşaţii militari au plecat cu automobilul de aŭ vizitat bivuacurile.

După amiazî, am pornit spre Silitra, unde am ajuns la ora 6 seara.

In trăsuri, ne-am dus cu toţii de am vizitat faimosul fort Medgidi-Tabia, de unde întorcându-ne am vizitat oraşul.

Noaptea am petrecut-o pe iachtul „Ştefan cel Mare", iar dimineaţa am pornit la Cernavoda unde am ajuns la ora 11.

Aici ne aşteaptă un tren special cu care plecăm la Constanţa, iar de acolo pe mare la Balcic.

La Cernavoda am fost întâmpinaţi de d. comandor Coandă, care ne va însoţi în drum.

Comandantul vasului, d. locot. Şerbu, ne-a făcut foarte agreabil timpul pe vapor.

N. Ciocârdia

◆ **D-niî abonaţi carî cer schimbărî de adresă, sunt rugaţi cu insistenţă să binevoiască a trimite administraţieî, odată cu cererea d-lor şi eticheta pe care este imprimată adresa cu care primeau ziarul până atunci, spre a se putea da curs repede cererilor şi a nu se întârzia cu trimiterea ziarului la noua adresă.**

Tratativele turco-bulgare

Viena, 17. — *„Suedslavische Correspondenz" află din sursă specială din Constantinopol că guvernul Radoslavoff continuă acţiunea pentru realizarea uneî înţelegerî paşnice cu Turcia.*

Cabinetul bulgar e gata să facă concesiî Porţeî dacă aceasta va ordona retragerea trupelor otomane din Tracia.

Ministrul Bulgarieî, Naceff n'a părăsit Constantinopolul şi face tot posibilul pentru reluarea tratativelor de pace.

Situaţia este foarte dificilă în urma faptului că Poarta cere acordarea privilegiilor cerute în prima şedinţă a conferinţeî de pace din Londra. Se crede că tratativele turco-bulgare vor eşua din această cauză.

Se afirmă că Bulgaria va încheia la Bucureşti o pace grabnică, iar apoi va trimite Turcieî, un ultimat, continuând apoi singură saŭ cu ajutorul altei Puterî, războiul contra Turcieî.

PROPUNEREA BULGARIEI

Londra, 17. — **„Evning Standard" află din Sofia că Bulgaria va oferi Turcieî să dărâme fortificaţiile de la Adrianopol. Sultanul va fi reprezentat în oraş printr'un hoge, iar teritoriul locuit de musulmanî din jurul mareî moschee va fi considerat exteritorial.**

Revoluţia monarchistă din Portugalia

Paris, 17.—**In Portugalia sunt iminente turburărî monarchiste. Sosesc ştiriî carî spun că la Lisabona şi Oporto s'au făcut toate pregătirile pentru isbucnirea revoluţiunei. Se vorbeşte că alaltăseară aŭ fost ciocnirî sângeroase cu soldaţiî. S'au făcut numeroase arestărî. In Portugalia de Nord se adună numeroase bande monarchiste.**